

የገጽ ፩

10ኛ ዓመት ቅጽ 5-6 1979

ጥር ፡ የካቲት 1979

ቶሕቶና

—ከመስፍን ሀብተማርያም

ትሕትና በቃል ብቻ ሳይሆን በእ
ድራጉትም የሚገለጽ ከልብ ፈንቅሎ
የሚወጣ መሆን አለበት ። እንደ ገዢና
ሻጭ እንደን ነገር ለማግኘት ሲባል
የሚሰጥ ወይም ለጥቅም የሚያረግ
ውለታ መጣያ መሆን የለበትም። ሌላው
ቁም ነገር ደግሞ እንደ በቅን መንፈስ
ተነሣሥቶ ለመልካም ዓላማ የሚሠነዝ
ረው የትሕትና ቃል ወይም አድራጉት
በሌላው ዘንድ በመጥፎ ሊተረጉም
ይችላል ።

ትሕትና የማሳበረሰቦችን ባህላዊ ገጽ
ታዎች ከሚመለከቱ ጉዳዮች ጋር ስለሚ
ዛመድና እንደ ጊዜውና ሁኔታው መል
ኩን እየቀያየረ ስለሚሄድ መለኪያዎቹን
በቀላሉ ዘርዘሮ ጥርት ያለ ውሳኔ መስ
ጠት ያስቸግራል ። በዝምድና ፣ በአብሮ
አደግ ጓደኝነት ፣ በሥራ ባልደረባነት ፣
በአሠሪና ሠራተኛነት ፣ በአጠቃላይ ከ
መጀመሪያ ዕውቂያ እንሥቶ እስከ ጥብቅ
ወዳጅነት ድረስ ባሉ ሁኔታዎች በንግግ
ርም ሆነ በአድራጉት (በተግባር) እንደ

ሚተላለፍ እናውቃለን ። በዓይነት፣ በደ
ረጃና በመጠን ከጊዜና ሥፍራ እንጻርም
ይለያያል ። በዝምድና ላይ የተመሠረተ
ትሕትና ሁልጊዜም ባይሆን ለዘብ ያለ
ነው ። ከእንቲታ ጀምሮ እስከ ወቀሳና
ምስጋና የቋንቋ አጠቃቀሙ ብዙ ጥን
ቃቂ የሚጠይቅ አይደለም ። እንደ ሰው
የሰባ አምስት ዓመት አዛውንት አባቱ
በገቡ በወጡ ቁጥር እንደሌሎች «ነወር!»
እያለ አይነግላቸውም፣ አክብሩኝ ባይና
ወግ አጥባቂ አባት ካልሆኑ በስተቀር ።
ይህ አባባል ሌሎች እሱን አጥተው እን
ዲያከብሩት ሆነ ብሎ ሲነግረው ሲቀመጥ
የሚውለውን አይጨምርም ። በመጥፎ
ጠባዩ ለእንደ ጊዜም እንኳ ነወር ማለቱ
እማይፈለገውን ልጅም አይመለከትም ።
አብሮ አደግ ጓደኛዎች የሚለዋወጡት
ትሕትናም ከዝምድና ብዙ አይለይም ።
መገሳና ይሉኝታ፣ መጨነቅና መጥረብ
ረብ ተመጥኖ የሚገለጽበት ነው ። ትሕ
ትና ሲባል እንደ ሁኔታው በሥፍራና

ጊዜ ሊለዋወጥ ይችላል ። እንደ ግለሰብ
ለቢሮ አሊቃው በሥራው ቦታና አብረው
ሲጠጡ የሚያሳየው ሁኔታ እንደ ንጹ
ነት ይሆናል ብዬ አልገምትም ። ሌላው
ቀርቶ ለየብቻቸው ሂደትም በመጠጥ
ቤት ሲገናኙ ጠቅላላው እየሮ እንደ መሥ
ራያ ቤቱ ከበድ እሚል አይመስለኝም ።

ሰው የመሆን ተፈጥሮአችን እንደ
ቦታውና ጊዜው ሊለዋወጥ መቻሉን ሳለ
በው በጣሙን ይገርመኛል ። የቤት ሠራ
ተኞቻቸውን ገና ሳይናገሩ በግልምጫ ካላ
ርበደበድኩ እሚሉት ቤት ወይዘሮ የመ
ኪና ጉማ ሲፈነዳባቸው በሩን ከፍተው
ከመውረዳቸው የማያውቁትን ተላላፊ
መንገዶች ትሑት ሆነው መለማመጥ
ይጀምራሉ ። በባልና ሚስት ጸኝነት ጥር
ሳቸውን የነቀሉት እዛውንት፣ ፍርድ ቤት
ትሕትናን በሚመለከት ብዙ ቁም ነገር
ሲሰብኩ ውለው ፣ ማታ ቤታቸው ሲገቡ

የገዛ ሚስታቸውን በትዕቢት ይደበድ
ባሉ ። እንደዚሁም እንድ የመሥራያ
ቤት ባልደረባ በሥራ ወቅት የጥጥ ብናኝ
ከራሱ ላይ ለማንካት የሚያመነታለትን
የቢሮ አለቃውን ፣ በሰካር አጋጣሚ
ዐጥር እየተደገፈ ሲንገዳገድ እንዳይወ
ድቅ ሊጠብቀው ይችላል ። ታዲያ በዚህ
ጊዜ ካፋ እሚወጡት ለትሕትና እሚሰ
ነዘሩ ቃላት ከሌላው ቀን የተለየ ጉም
ዛዛ ቃና ቢኖራቸው እያሰደንቅም። ደግ
ሞም ይህን በመሰለው አጋጣሚ ፣ በመ
ጠጥ ኃይል የተቸገረ አለቃውን ቤቱ በደ
ሀና ያደረሰ ወይም እንድ እግሩ ጉድጓድ
ሊገባ ሲል ያዳነ ትሕት ላልተወሰነ ጊዜ
በያንለቱ ጉዳይ አፋ ተለጉመ ማለት
ነው ።

ትሕትና ከተገቢው ደረጃና መጠን
ሲበዛ ወይም ሲያንሰ ደግ አይደለም እ

ንጂ በእመጋዝብ ሥርዓት ፣ በእካሂድ ፣
በእነጋዢ ፣ በሰፖርት ፣ በትምህርት
ገቢታ፣ በገቢያ ፣ በለቅሶ... ሁሉ እስፈላጊ
የሚሆንበት ሁኔታ አለ ። በዕለታዊ ወግ
እንኳ የሌለውን ሐሳብ ማስጨረስ፣ ተራ
ጠብቆ መናገር ከጥሩ እድማዊ ምንጊ
ዜም ይጠበቃል ። እንዳንድ ሰዎች ብዙ
ዐውቃለሁ የሚለውንና ተናግሮ ተናግሮ
የማያባራውን በጥሞና ስላዳመጡ ብቻ
ትሑት የሆኑ ይመስላቸዋል ። ነገር ግን
ልማደኛውን እንዲገፋበት ማድረግና
በራስም ላይ እሰልቺ ሁኔታ መፍ
ጠር ይሆናል ። እደገኛ ውሸታዎ
ችና ሁልጊዜ ልክ ነን ባዮች ደርጅተው
ኅብረተሰብን ሲበክሉ የሚኖሩት አጉል
ትሕትና እየተመጡ ነው ።

ለነዚህ « ትሕትና » ማሳየት ለራስ ብቻ

እያሰዙ «ሰው ጋ አልፈዋል»፤ እይድ
ረሱብኝ » በሚል ፍልስፍና በኑሮ ለመ
ዝለቅ ነው።

ትሕትና የሚገድልባቸውን አካባቢ
ዎች እንቃኝ ብንል አልፎ ሂያጅ ላይ
ጭቃ ከማፈናጠር እንሥቶ ወረፋን
ወይም ተራን እስካለመጠበቅ ድረስ
በገፍ ለመጠቀም እንችላለን።

ትሕትና ያላት ጥፋ እንደበት ሁልጊ
ዜም ባይሆን ባያሌው፤ ከብዙ ዓይ
ነቲ ጣጣ ቃድናለች። በክፉ ለመጣ
ባት በአገፋው ለመመከት በነበልባል
ቃላት እንደምትሰላው ሁሉ አጉል ጠብና
ነገር ለማብረድም ላወቀባት የዚያን
ያህል ምትሐት አላት።

በተቃራኒው ደግሞ ተገቢው ትሕ
ትና የጉደለው በትዕቢት የተወጠረ
እንደበት ጉጂ ውጤት ያስከትላል።

ማንም ሰው በአግባቡ ትሑት ሲሆን
ሌሎችን አክብሮ ራሱም ይከበራል ።
ለዚህም ነው ፡ ገና ከልጅነት « አመ
ሰግናለሁ ፡ አይለምደኝም ፡ አዝናለሁ »
ከሚሉት ተነሥተን ለትሕትና እሚ
በጁንን ሁሉ እያጠናን የምናድገው ።

ይህ ስለተባለ ግን በልማድ ዝም ብሎ
እጅ የሚነሣ ወይም ባርኔጣውን የሚ
ያወልቅ ሁሉ ትሑት ይባላል፤ ማለት አይ
ደለም ። እብድ ተንጨባሮ ሲመጣበት
በሰላማዊ መንገድ ላናገር የሚልም፤ ትሕ
ትና አሳየ ማለት አይደለም ። በተገቢው
ቦታና ጊዜ የማዋሉ ልምድ ግን በሥር
ዓተ ማጎበሩና በባህሉ ውስጥ እንዲበል
ጽግ የወላጆች ፡ የመምህራንና የኅብ
ረተሰቡ እንክብካቤ ያስፈልገዋል ።
የትሕትና ልምድ የጉድለው ወይም
ባንዳች ሳንክ ሂደቱ የተበላሸበት ሰው
ታሞ ሆስፒታል ቢተኛ፤ ኩባያ፤ እያንኳ
ኳም ቢሆን፤ ችግር መፍጠሩ አይቀርም።

ትሕትናን ተላብሰው የሚመጡ እን
ዳንድ ሁኔታዎች በረጋ መንፈስ የማይ

ዋጡበት ወይም ከተቀባዩ ጋር በሚገባ
የማይጣጣሙበት ሁኔታም አለ ። በርግ
ጥም እንዳንዱ ሥነ ምግባር በሙሉ እፍ
በሕተት ነው። ባይባልም ያልሆነ መል
ክ ሲይዝ ለሰሜት ይከብዳል ። በሰላምታ
ልውውጥ ጊዜ ሞቅ ያለ ናፍቆቲን
ለመግለጽ ትከሻ እሚተመትም ሰው
ሳይታወቀው ያንገላታል ።

በብዙ ቦታዎች በተለያዩ አጋጣሚ
ዎች የሚታየው ፡ ትሕትና በግብዣ ላይ
ከጥጋብ በላይ «ብሉልኝ ጠጡልኝ፤ እንድ
ያጣላል፤ ሁለት ያፋቅራል፤ በኔሞት፤ አፈር
ስበላ ! ስቀበር !» የሚል የማግባቢያ
ልማድ አለ ። ሌላው የትሕትና ዓይ
ነት አክብሮት ለማሳየትና ምላሽ
ለመጠበቅ ሲባል የሚደረገው ነው። ተመ
ችቶኛል ብሎ አርፎ የተቀመጠውን
ሰው በግድ አልተመቸህም ብሎ ካንድ
ወንበር ወደሌላ ማዘዋወርም አለ ።

በተደጋጋሚነት የሚያሰለችና ጊዜ
የሚያጠፋ ፡ ልዩ እንቅስቃሴ የሚታይ

በት ትሕትና፤ ሲተላለፉ ለሌላው ቅድ
ሚያ መስጠት ነው ። ቅድሚያ ለመስ
ጠት የሚያረግ ፋክክር ሁሌም ባይ
ሆን ፤ ጉዳት የሚያስከትል ሆኖ እና
ገኘዋለን ።

በተለይም «እንተ ቅደም ፣ እንተ ቅ
ደም» የመባባል የበር ላይ መገባበዝ ሌላ
ውን ተላላፊ ማወክ ብቻ ሳይሆን ለራ
ስም ሞኝነት ያስመስላል። ቅጥ ካጣ ትክክ
ለትክክ መጓተትም ይመጣል ። በግር
ግር መሀል ማን እንደሚቀድም ግልጽ
ሆኖ ካልታወቀ ደግሞ በሩ ጋ መጋጨት
የማይቀር ጉዳይ ነው ። ለመሆኑ በእን
ዲህ ያለው ሁኔታ ታላቅና ታናሽ፤ እንግ
ዳና አስተናጋጅ ፣ አለቃና ሠራተኛ ካል
ሆኑ ቀዳሚው በምንድነው የሚታወቀ
ው ?

ይህን መላዩ ትሕትና አንዳንዴ ለሌ
ላው ከመጠበብ የተነሳ የሚያረግ መሆኑ
ይታወቃል ።

ሁኔታው ከዚህ የሚብስ ዓይነት ከሆነ

ግን ከየዋህነት የመጣ ነው፡፡ ወይም ከመ
ጨነቅና ከመጠበብ የመነጨ ነው፡፡ ተብሎ
አይታለፍም ። ለምሳሌ ራሴ እጽፈዋለሁ
ብሎ እንደ ሰው ያስቀመጠውን፤ እንደ
«ትሑት» ወዳጅ «ተው!» ሲባል እንሥቱ
ልገልብጥለት ቢል እንደ ፊደል እንኳን
ብትወላገድ አለፈቃድ የሆነ ነገር ነውና
ማስተዛዘቡ አይቀርም ። ላንዱ ትሑት
ልሁን ብሎ ሌሎችን ማጉላላትም እያ
ጠቡ ጭቃ ከመቀባት አይሻልም ። የእ
ገሌን ፋደል ለመፈለግ የእገሌን ጊዜና
መብት መሥዋዕት ማድረግ ምስጋና
ማርክ እሚሰጠው ቢሆን ከ«ዲ» በላይ
አያስገኝም ። በዓመት እንዴ ከተቆለፈ
በት በታ እሚወጣ የውስኪ ብርጭቆ
ተፈልጎ እስኪመጣ ድረስ መጠጡን ሳይ
ከፍቱ እንግዳ ጉልቶ የቤቱን ሰው ሁሉ
ውለዱ እያሉ ማተራመስ ደግሞ ውስ
ኪው የመቶ ብር ቢሆን እንኳ ያለርን
ራሂ «ኤፍ» ያሰጣል ።

አጉል ትሑትና በተጨማሪም ሁኔታ የሚ
ጉዳበት ጊዜም አለ። የምትጽፈዋን እርሳ
ስ ወስዶ «ምን በወጣዎት በዚህች ቁራጭ

ቅድ
መስ
ባይ
እና
ተ ቅ
ሌላ
ሌራ
ትከሻ
በግር
ገልጽ
ዉት
በእን
እንግ
ካል
ተወቀ
ለሌ
ሆኑ

እርሳስንግብሎ እስከሪፕቶና ወረቀት ለመግዛት እስፋልት የሚሻገር «ታላቅ እክባሪ» እይታጣም ።

በተለይ ጠንከር ላሉ ችግሮች መነሻ የሚሆኑት ትሕትናን ሽፋን እርገው ወይም ታክከው የሚመጡ የማስገደድ ሁኔታዎች ናቸው ። ለዚህም የሌላውን ፍላጎት አለማወቅ ፣ በያውቁም አለመጨነቅ ፣ የሌላው ፍላጎት መጠበቅ አለመጠብቁን አለማረጋገጥ፣ በያረጋግጡም፣ ከኔ ይውጣ እንጂ ምን ትገረኝ? በሚል ግፊት በጭፍን መመራት እና ይሄን የመሳሰለው ቅጽበት የሚገዛው ሞቅ ያለ ስሜት ነው ። ችግሩ የሚመጣው አብዛኛውን ጊዜ ለማስደሰትና ለመጥቀም ከሚጥሩ ሰዎች ቢሆንም፣ የሌላውን ምርጫና ስሜትና ፍላጎት አይቶና ሰምቶ መቀበልና ማክበር ይገባል ።

ሌላው የትሕትና ዓይነት ሰላምታ ነው ። የመጨባበጥ ልማድ መቼና የት ፡

ለምን ለንዴት ለንዴ ተጀመረ ለላው
ትም = በሮማውያን ዘመን ነው ብሉ
ለንድ ሰው ለጫውቶኛል = የጥበባቱ ሁሉ
መነሻነት ለግሪኮችና ሮማውያን መሰጠት

ት ሕ ት ና

የምግባረውናይ

ሻ ማ

ነው ::

(ሄንሪ ፊልዲንግ)

ከጀመረ ቆይቷልና ምን ያህል ትክክል
እንደሆነ እንጂ ። ብዙ ማንበረሰቦች ወደ
ጅነትን ለመግለጫና ግንኙነትን ለመ
ከፈቻ እንደሚጠቀሙበት ግን ማንንም
ምሁር ሳናማከር እናውቃለን። ለእኩብ
ሮት ሲባል እጅን በነጠላ ከመጥረግ
እንሥቱ የጣቶቹን ጫፍ እስከ መያዝ
ድረስ በዕድሜና በሥራ ጠባይ እንደ
ሁኔታው ሊለዋወጥ ይችላል ። ባንድ
እጃችሁ ጨብጣችሁ በሌላው ካላጀባ
ችሁለት እንድትጣት የተሠነዘረ ያህል
የተናቀ የሚመስለው አለ ። እኩብሮት
ፍለጋ ይሏል ይሄ ነው ። ከንድ በኃይል
እያንቃነቀ እጅ ካልጨመደ በስተቀር
ናፍቆቱን የገለጸ የማይመስለውም አለ ።
እንዲህ ያለው የዋህ ሰላምተኛ ከእስከሪ
ጥቶ ከዳን የማይበላል ጡ የኮላሳ ሰው
ጣቶች ካጋጠሙት ያላምማል ። እንዳ
ንድ ሰዎች ሰላምታ ካል ተሰጣቸው
ቸል የተባሉ ወይም የተጠሉ ይመስላቸ
ውና ቅር ይሰኛሉ ። ፀጉሩን በመ
ስተካከል ላይ ያለውን ሰው መጨበጥ
ቀረብኝ የሚል ሰላምተኛ የዚያኛውንም
ዞር ብሎ ለመነጋገር አለመቻል ሊያይ
ለት ይገባል ። እንደ ማርያም ጥዋ ጨርቅ
ጣል ተደርጉበት ፤ ለምላጫ ዘር ታዛዥ

ሆኖ በጥምና የተቀመጠ ፀጉር ተስተካክይ
ለሰላምታ እንገቱን ላዙር ቢልም እንኳ
እስተካካዩ እንደልማዱ እንደ መስተዋ
ቱን ፡ እንደ ውጭውን እያየ ፡ ጭንቅላ
ቱን እንደሚጠብቅ ቡሉን ወደፈለገበት
ዞር ያደርገዋል ።

ለሁሉም ጾታና መደብ የሚሆነው የሰ
ላምታ ዓይነት «ጤና ይስጥልኝ!» የሚለው
ነው ። ቃሉ ራሱ ደግግሞሽን እይጠይ
ቅም ፡ ሌሎች ቃላትንም እያግተለትልም ።
እማርኛ ለምጃለሁ ለሚል ፈረንጅ የሚ
መቸውም ለዚህ ነው ። ለምሳሌ «ኖር»
ማለት ለሚያበዛ ሰው ኮስተር ያለ እንደ
«ጤና ይስጥልኝ» በቂ ነው ። ሲተዋወቁ
እፍ ማሟሻ ከመሆኑም በላይ በቴሌፎን
ወንዱን «እንቺ!» እረጋዊውን «እንተ!»
እያሉ ከማስደንገጥ ያድናል ። ሆኖም
ባንዳንድ ሁኔታዎች ላይ እያስኬድም ።
እሁን እንደ የሰምንት ዓመት ልጅ

ከከል
ች ወዳ
ለመ
ንንም
አከብ
ጥረግ
መያዝ
እንደ
ባንድ
አጀባ
ያህል
በሮት
ጋይል
ተቀር
አለ =
አስከሪ
ሰው
አንዳ
ጣቸው
መሰላቸ
በመ
ወበጥ
ወ. 3. መ

ጤና ይሰጥልኝ! ቢለኝ የዕውነት የዕ
ውነት አይመስለኝም ።
እንደምነህ? . . . ደህና ነህ ወይ? . . .
ብርቱ? . . . እጅጉን? . . . -የሰላምታ
ሁሉ ማቀንቀኛዎች ናቸው ። በዘልማድ
የሚባሉ ቢሆኑም ዞሮ ዞሮ ለትሕትና
የሚውሉ ናቸው ። ለዘልማድ የምንጠ
ቀምበት መሆኑን ለማረጋገጥ ሩቅ መሄድ
አያስፈልገንም። አሞኛል ያለውን ሰው
ጥቂት አብረው ካወሩ በኋላ «ታዲያስ
ደህና!» የሚሉትን መመልከቱ ይበቃል።
አንዳንዶቹ አባባሎች ሙሉ መልስ የሚ
ፈልጉ ዓይነት አይደሉም ። ለምሳሌ
«ደህና ነህ ወይ?» ለሚለው «ደህና!» እሚ
ል ቁርጥ ያለ መልስ አለ ። «ብርቱ ነህ
ወይ?» ለሚለው ግን «ብርቱ!» ማለት
አልተለመደም ። ምናልባት አንዱ ደፋር
ከነጭፍሮቹ በየቡናቤቱ ከበተነው እንደ
ታከረው የሀምሳ ሳንቲም ሁለት ጣት
ምልክት እየተባዛ ይሄድ ይሆናል ። እስከ
ዚያው ድረስ «ደህና!» እሚለው ራሱ
ይበቃል። ይመስለኝኑ! የቁም ነገር እንደ

ደት
ሻል
ፍን
ዓላማ
ይታይ
ለሰለ
ሮን
ቅላጺ
ወጣ
ላማወ
ጣም
«ታ
ባይቀ
ሚለን
ዘመና
«ታ
ሲሉ
የጀመ
በማሳ
አለመ

ሆኖውንም
ያል ሊያይ
ጥዋ ዉርቅ
ዘር ታዛዥ
ተስተካካይ
ለም እንኳ
መስተዋ
ጭንቅላ
ፈለገበት
ነው የሰ
የሚለው
አይጠይ
ትልም
ጅ የሚ
«ናር»
ለ እንድ
ተዋወቁ
ቴሌፎን
እንተ!»
ሆኖም
ድም
ልጅ

ሆነ ነው፡፡ እንጂ የሰላምታስ ችግር የለብ
ንም ።
«ታዲያስ!» ግን ከነዚህ ለየት ያለ
ነው ። እንዳንዴ መደበኛውን ሰላምታ
እያጀበ በአግባቡ ተመጥኖ ሲነገር ሞቅ
ያለ ናፍቆትን ወይም ወንድማዊ ስሜ
ትን ያመለከታል ። እንዳንዴ በመሀል
ብቅ ጥልቅ እያለ ሲመጣ የሰላምታው
ግለት መፋጠጥን እንዳያስከትል ባዶ
ዋን ቦታ ለመሸፈን ይረዳል ። አገልግሎቱ
በዚህ ብቻ አይወሰንም ፣ በደንብ የሚ
ያውቁትን ሰው ሐተታ ሳያበዛ «ታዲ
ያስ!» ብሎ ግለፍ ያው ነገም መገናኘታ
ችን አይቀርም» እንደማለት ነው ። በደ
ንብ ባያውቁትም ደጋግመው በሚያገ
ኙት ሰው ከተጠቀሙበት ትውውቅን
ላለመርሳት አጠር ያለ ማረጋገጫ ይሆ
ናል ። ባጠቃላይ መልኩ ሲታይ እንደ
አጭር ፈርማ ይቆጠራል ።
ጥያቄ ወይም አስተያየት የተቀየጠ
በት «ታዲያስ!» ደግሞ ከትሕትናውም
አለፍ ብሎ ይሄዳል ። «ያንን ጉዳይ እን

ለማለት
ሙም በ
አስተማሪ
ለም ። «
እንኳን
ትም በ
አይቀርም
ምንም
የአካባቢ
የቅ (ሎን
የማይዋሐ
ዚህ የሰላም
ደንቡን፡፡ በ
ለማውጣት
«ታዲያስ!»
ሰላምታ
ነገር እያ
ፈለጉን ያ
መሳል እየ
በጣም የለ
ሲያወጣም
አይመስለኝ

የዕ ዲት አደረገዘልኝ! እንዴት ቢሆን የሚ
 ዝል ይመስለሃል! የሚል ዓይነት ሽፍን
 ፍን ጥቆማ ብጤ ያስተላልፋል ። በዚህ
 ዓላማ ከእንደበት ሲወጣ በብዙ ነገር
 ይታጀባል — ፈገግታ ፣ የተሰቀለ ሽፋል ፣
 ለሰለሰ ያለ ድምጽ ፣ ... በተለይ የቀጠ
 ሮን ጉዳይ የሚነካካ ሲሆን አስተዛዛኝ
 ቅላጂ ያለባት ዜማ ቀረሽ ድምጽ ልት
 ወጣ ትችላለች ። ሆኖም እንዳንዴ ከዓ
 ላማው ጋር የሚነገርበት ሁኔታ እይጣ
 ጣምም ። ዕድሜያቸው የገፋ ሰው
 « ታዲያስ! » ቢሉኝ « አለና! » ማለቴ
 ባይቀርም ፣ ለጊዜው ድንግር እንደ
 ሚለኝ አልጠራጠርም ። እንዳንድ
 ዘመናዊ ምዕዋት ጠያቂዎች እንኳን
 « ታዲያስ! ጣል ጣል አርጉብኛ »
 ሲሉ የሰማሁትና ከጀርዬ ጋር መጣጣም
 የጀመረው በቅርብ ጊዜ ነው ። መቼም
 በማንበረሰብ ልምዶች የታወቁ ነገሮች

አለመልካቸው ሲሆኑ ቅር ያሰኛሉ፡
ለማለት ነው እንጂ በቋንቋ አጠቃቀ
ሙም በሐሳብ ውክልናውም የአማርኛ
አስተማሪ እክስ የሚያደርገው አይደ
ለም። «ሸወደ» በተለመደበት ዘመን፡
እንኳን ከአረጋውያንና ከሐፃናት እንደበ
ትም ቢሆን አልፎ አልፎ መሰማቱ
አይቀርም።

ምንም ይሁን ምን፡ ቋንቋ የጊዜና
የአካባቢ ተገዥ በመሆኑ፡ እንዲሁ ተጠ
የቅ (ሉጂክ) ሳይገባበት የማይመስል፡
የማይዋሐድ እነጋገር ሞልቷል። ስለ
ዚህ የሰላምታውም ጉዳይ አያስገርምም።
ደንቡን፡በክብ ጠረጴዛ ዙሪያ ቁጭ ብሎ
ለማውጣት አይቻልም እንጂ፡ በርግጥም
«ታዲያስ!» እሚባለው ትሕትና በአንድ
ሰላምታ ላይ ከሁለት ጊዜ በላይ እንዲ
ነገር አያስፈልገውም። ሆኖም ያለማስ
ፈለጉን ያህል፡ ጉንፋን ሳይኖር እንደ
መላል እየሆነ፡ ተደጋግሞ ይመጣል።
በጣም የለመደበት ሰውማ የክስ መጥሪያ
ሲያወጣም «ታዲያስ!» ሳይል እሚተር
አይመስለኝም። □